

Stanisław Staško (1954–2025)

Profesor dr hab. Stanisław Staško urodził się 24 lipca 1954 r. w Biskupicach. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Sulęcinie w 1973 r. rozpoczął studia geologiczne na Uniwersytecie Wrocławskim (UWr). W początkowym okresie kariery naukowej jego zainteresowania koncentrowały się na badaniu właściwości hydrogeologicznych skał, ze szczególnym uwzględnieniem porowatości triasowych skał węglanowych oraz warunków gromadzenia i przepływu wód podziemnych w rejonie opolskiego odcinka monokliny śląsko-krakowskiej. Wyniki tych badań zostały przedstawione w pracy magisterskiej pt. *Geologia i wodonośność triasu w rejonie Opola*, napisanej pod kierunkiem prof. Jerzego Kłapcińskiego i dr. Józefa Kryzy.

Po obronie pracy magisterskiej w 1978 r. ówczesny mgr Stanisław Staško rozpoczął pracę jako asystent w Instytucie Nauk Geologicznych UWr. W kolejnych latach zarówno obszar, jak i zakres prowadzonych przez Niego badań znacznie się poszerzyły. Obrona rozprawy doktorskiej pt. *Warunki hydrogeologiczne węglanowych utworów triasu opolskiego* miała miejsce w 1986 r. Praca ta została opublikowana w 1992 r. przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego w serii *Prace Geologiczno-Mineralogiczne* (tom XXII).

Na początku lat 90. XX w. prof. Staško skoncentrował się na badaniach wód podziemnych w skałach krystalicznych Sudetów oraz na metodach modelowania przepływu wód w skałach szczelinowych. Prowadził szeroko zakrojone badania pokryw zwietrzelinowych, szczelinowatości skał magmowych i metamorficznych oraz badania krenologiczne, co doprowadziło do obalenia tezy o bezwodności tych skał. W swoich publikacjach wykazał powszechne występowanie słodkich wód podziemnych do głębokości 50 m, a w strefach tektonicznych nawet do 200–500 m. Zaproponował również trójstrefowy model gromadzenia i przepływu wód.

W 1986 r. dr Stanisław Staško awansował na stanowisko adiunkta. Ten okres jego kariery obfitował w liczne staże i kursy w renomowanych uczelniach zagranicznych. W latach 1987–1989 przebywał na dwuletnim stażu na Uniwersytecie Stony Brook (USA). W 1992 r., tym razem w ramach stypendium naukowego Fundacji Kościuszkowskiej, powrócił do Stony Brook. Następnie, w 1993 r. współpracował z interdyscyplinarnym zespołem naukowym w Brookhaven National Laboratory. Dwa lata później brał udział w kursach modelowania hydrogeologicznego w Cambridge i Deventer. Zdobyte doświadczenie wykorzystywał później m.in. jako specjalista ds. modelowania w firmie *Ekokonrem* (1994–1996) oraz w Dolnośląskim Oddziale Państwowego Instytutu Geologicznego (1997–1998).

Stopień doktora habilitowanego S. Staško uzyskał w 1997 r. na podstawie pracy pt. *Wody podziemne w skałach krystalicznych na podstawie badań wybranych obszarów Sudetów polskich*, opublikowanej w *Acta Universitatis Wratislaviensis, Prace Geologiczno-Mineralogiczne* (tom LIII, 1996). W 1999 r. został profesorem Uniwersytetu

Wrocławskiego, a tytuł naukowy profesora nauk o Ziemi otrzymał 14 czerwca 2005 r..

Dorobek naukowy profesora obejmuje ponad 160 autorских publikacji (w tym 44 w języku angielskim), 14 arkuszy *Mapy Hydrogeologicznej Polski* oraz ponad 70 opracowań dokumentacyjnych i ekspertyz hydrogeologicznych. W jego pracach dominowała tematyka zasobów i ochrony wód podziemnych, ich ujmowania na potrzeby zaopatrzenia ludności, procesów zasilania oraz systemów przepływu. Istotne miejsce zajmowały również badania źródeł i zastosowanie metod numerycznych w hydrogeologii.

Zaangażowanie naukowe i dydaktyczne profesora doprowadziło do obrony 13 rozpraw doktorskich, a pod jego kierunkiem powstało 70 prac magisterskich i 12 licencjackich.

Na podkreślenie zasługuje również bogate doświadczenie organizacyjne profesora. Był on kierownikiem lub uczestnikiem sześciu projektów badawczych finansowanych przez Komitet Badań Naukowych (KBN), Narodowe Centrum Nauki (NCN) i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR). Największy z nich – projekt CuBR (NCBR i KGHM *Polska Miedź S.A.*) – dotyczył opracowania i wdrożenia innowacyjnej technologii ograniczania migracji zasolonych wód podziemnych do cieków powierzchniowych w rejonie Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobyczych *Żelazny Most* i został zakończony w 2024 r.

W 2000 r. profesor Staško został kierownikiem nowo utworzonego Zakładu Hydrogeologii Podstawowej UWr, pełniąc jednocześnie funkcję wicedyrektora ds. naukowych (1996–2002), a następnie dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych (2002–2005). W 2005 r. objął stanowisko prodziekana Wydziału Nauk Przyrodniczych, a od roku 2006 do 2012 już jako dziekan kierował Wydziałem Nauk o Ziemi i Kształtowaniu Środowiska UWr.

W trakcie swojej kariery prof. Stanisław Staško wygłosił ponad 50 referatów na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Był również organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń naukowych,

w tym konferencji *Hydrogeology of Hard Rocks of the Bohemian Massif* oraz *Modelowanie Przepływu Wód Podziemnych*.

Profesor dr hab. Stanisław Staško był również aktywnym członkiem wielu organizacji naukowych, m.in. American Geophysical Union, International Association of Hydrogeologists, Polskiego Towarzystwa Geologicznego, Stowarzyszenia Hydrogeologów Polskich, Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz Komitetu Naukowego Centrum Nowych Technologii MPWiK we Wrocławiu. W latach 2016–2019 współprzewodniczył Komisji Nauk o Ziemi i Środowisku PAN Oddziału Dolnośląskiego. Pełnił także funkcję prezesa Polskiego Komitetu Narodowego IAH oraz przewodniczącego Komisji Rewizyjnej ZNP UWr.

Za swoje zasługi został odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi (1998), Srebrnym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego (2012), Medalem Wietnamskiej Akade-

mii Nauk (2017) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2018).

Na emeryturę przeszedł we wrześniu 2024 r., jednak do końca aktywnie uczestniczył w życiu Zakładu Hydrogeologii Podstawowej jako wolontariusz. Jego nagła śmierć głęboko poruszyła rodzinę, przyjaciół, współpracowników i studentów, z którymi przez 46 lat dzielił się doświadczeniem, wiedzą i pasją jako wykładowca i opiekun naukowy.

13 maja 2025 r., w wieku 70 lat, odszedł od nas nie tylko wybitny naukowiec i nauczyciel wielu pokoleń hydrogeologów, lecz także człowiek głęboko oddany uczelni. Z wielkim smutkiem pożegnaliśmy człowieka, który ujmował swoją wyjątkową osobowością, charyzmą, gotowością do niesienia pomocy oraz nieustannym zaangażowaniem w działania na rzecz nauki, społeczności akademickiej i regionu.

Sebastian Buczyński